У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 147. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 12-го СЕРПНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 12, 1971 No. 147. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 11-го серпня 1971

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД НІКСОН УПОВНОВАЖИВ видати 2 більйони долярів на допомогу Федеральній Адміністрації житлобудівництва та Адміністрації Ветеранів. Ця сума буде зужита на те, щоб названі установи могли втримати надалі позичовий „морґеджовий „інтерес" у висоті 7-ми відсотків. Секретар житлобудівництва і міських справ Джордж Ромні сказав, що цей захід допоможе стримати зростання коштів будівництва нових домів.

ЗА СХВАЛЕНИМ СЕНАТОМ ЗАКОНОПРОЄКТОМ, кожна політична партія в ЗСА зможе видати на своїх кандидатів у майбутніх виборах додатково до 2.8 мільйона долярів у 1972 році, а в ще дальших виборах, у 1976 році, ті кошти можуть бути вдвоє вищими. В основному кожна партія має право видати 13.9 мільйона долярів, яка то сума встановлена на базі витрат приблизно по 10 центів на один голос виборців, яких має бути в 1972 році кругло 139 мільйонів душ.

ДРУЖИНА ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА ВІДВІДАЄ наступного тижня п'ять стейтів, де вона передасть частину федеральної землі у користування населенню для парків і відпочинку. Пані Ніксон відвідає стейти: Вірджінію, Мишиґен, Міннесоту, Ореґон і Каліфорнію.

У ВІДПОВІДЬ НА АНКЕТУ ЛУІСА ГЕРРІСА про схвалення чи не схвалення федеральних витрат на різні потреби, більшість опитуваних відповіли, що вони виступають за скорочення видатків на війну у В'єтнамі. Такої думки є 64% з усіх опитуваних. Багато опитуваних вважають необхідними видатки на допомогу іншим країнам, на програму для вивчення космосу, а також видатки федерального Уряду на соціяльну допомогу потребуючому населенню.

АҐЕНЦІЯ В СПРАВАХ ОХОРОНИ ПРИРОДИ звертає увагу покупцям питтєвої води в пляшках, що та вода — не завжди дійсно джерельна, як її реклямують. Аґенція повідомляє, що тепер у ЗСА є щонайменше 200 фірм, які продукують таку воду, але треба створити окреме Бюро для перевірки якости води. Виявляється, що іноді в пляшки наливають звичайну питтєву воду з міста, а на пляшках позначено, що це „джерельна". Валовий прибуток фірм, які продають джерельну воду в пляшках, у минулому році становив 200 мільйонів долярів.

У СВІТІ

В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ ВІДБУЛАСЯ 4-годинна конференція державного секретаря Вілліяма Роджерса і генерального секретаря ОН У Танта про ґрізну ситуацію у південній Азії, де може прийти до війни між Індією і Пакістаном, та про потребу допомоги сімом мільйонам втікачів із Східнього Пакістану до Індії. З В. Роджерсом прибули на ту конференцію кілька високих службовиків Державного Департтаменту, між ними асистент для справ Близького Сходу і Південної Азії, Джозеф Сіско, і також У Тантові товаришили його фахові дорадники. Вілліям Роджерс передав У Тантові чек на 1,000.000 дол. на цілі тієї допомоги.

УРЯД ЗСА ДОЗВОЛИВ на експорт до Совєтського Союзу машин вартости 162.000.000 потрібних для будови фабрики вантажних авт. В минулому році вивезено з Америки до СССР товарів узагалі тільки на 120,000.000 дол.

У ЛОНДОНІ ЗАСУДИЛИ трьох редактторів на в'язничні карн від 9 до 15 місяців за редаґування підпільного порнографічного журналу, кольпортованого між шкільною молоддю. Але суддя звільнив усіх за кавцією по 240 дол. до часу вирішення їх справи вищим судом, до якого вони відкликалися. Одному редакторові, який є австралійським громадянином, погрожує видалення з Англії до Австралії.

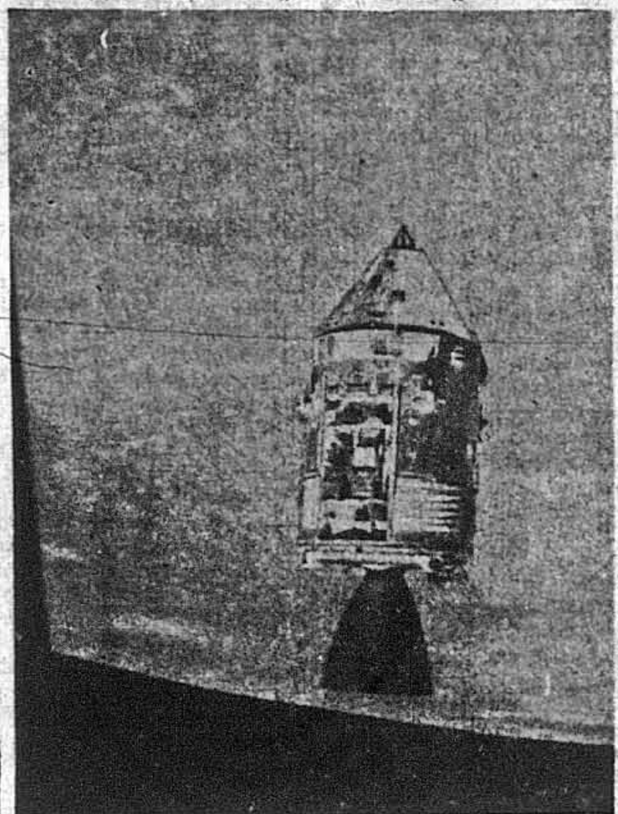
У ПАКІСТАНІ ВІДБУДЕТЬСЯ розправа перед спеціяльним призначеним для цієї справи військовим трибуналом проти лідера бенґальців із Східнього Пакістану, голови переможної в останніх парляментарних виборах так званої Авамі - Ліґи, шейха Муїбура Рахмана. Авамі - Ліґа здобула 167 мандатів до 313-членного парляменту. Президент Пакістану Мохаммед Яхія Хан конферував був в березні ц. р. з Шейхом Рахманом, але зірвав ті розмови, арештував Рахмана й прилюдно оскаржив його у „зраді". Від 26 березня ц. р. названий президент повів проти східньо - пакісттантських патріотів - автономістів криваві репресії з поголовним винищуванням бенґальців, паленням міст і сіл. Більшістть окремих послів арештовано або винищено.

ІНДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ІНДІРА ҐАНДІ ЗГОЛОСИЛА до парляменту закон, який позбавляє 287-ох колишніх індійських володарів - магараджів їхніх титулів, пенсій і всяких давніх привілеїв. Їм дали вже відшкодування за зречення прав до провінцій, які ввійшли до одностайної індійської держави після отримання її незалежности від Британії. Консервативні індійські кола були проти такого закону, але Індіра Ґанді має в теперішньому парляменті безоглядну більшість.

Бортмеханік Романченко врятував життя 100 пасажирів

Київ. — Пасажирський літак „ТУ-104" з Аерофльоту УССР відлетів із Москви із 100 пасажирами на борту до Одеси. В полеті виявилось, що сталась аварія з переднім колесом, приземлення без якого загрожувало переверненням літака при зустрічі з землею. Бортмеханік Борис Романченко з Кіровограду, прив'язаний мотузом, спустився в люк біля шассі і на висоті 400 метрів уночі, при швидкості 360 кілометрів на годину, вибив пошкоджений ґвинт і потім з'єднав вушко циліндра з вузлом замка через отвір в 14 міліметрів. Це перший випадок такого ремонту в повітрі в історії авіяції. Другим пілотом на літаку був Іван Погорєлов із Кіровоградщини, штурманом — Анатолій Савустян, родом із Вінничини, радистом — Іван Яні з Одещини, а командиром літака — пілот з 19 роками практики і 10 тисячами годин в повітрі Василь Мірошниченко. Під час ремонту літак кружляв над Одесою вночі 55 хвилин і сів тоді, коли вже кінчались останні краплі бензини, повідомила „Радянська Україна" з 4-го серпня.

ПЕРЕД ЗУСТРІЧЧЮ „СОКОЛА" ІЗ „ЗУСИЛЛЯМ"

На цьому фото, що було зроблене астронавтами й привезене із їхньої подорожі, представлена командна кабіна „Аполло-15' із своєю допоміжною модулею „Зусилля" в леті навколо Місяця. Зробили це фото астронавти Скотт й Ірвін, відчаливши своїм „Соколом" (місячною модулею „Фалкон") із поверхні Місяця і зближаючися до „Зусилля", щоб об'єднатися з цим.

Президент Ніксон промовлятиме на зібранні „Лицарів Колюмба"

Ню Йорк. — У вівторок 17 серпня ц. р. президент Р. Ніксон прибуде до Ню Йорку і промовлятиме на зібранні Головної Ради добродійної католицької організації „Лицарі Колюмба". Це буде перший раз в історії ЗСА, що урядуючий голова держави виступить перед провідними членами цієї релігійної організації. Промовлятиме Президент під час обіду, що відбудеться о год. 7.30 вечора в готелі Валдорф-Асторія. Братиме участь в цьому зібранні також Джон А. Волпі, секретар транспорту ЗСА, який є членом „Лицарів Колюмба". Ця католицька організація була заснована 89 років тому в Ню Гейвені. У зібранні, на якому промовлятиме през. Ричард М. Ніксон, візьмуть участь представники 5 882 місцевих відділів організації. Членом „Лицарів Колюмба" був покійний президент Джан Ф. Кеннеді, єдиний між усіма президентами ЗСА.

Сенатор Джексон натавровує демократичну лівицю і критикує політику през. Ніксона

Ню Йорк. — Промова сенатора Генрі М. Джексона, виголошена у вівторок 10-го серпня ц. р. під час стейтової конвенції Американської Федерації Праці і Конґресу Індустрійних організацій — АФЛ-КІО, була переривана тринадцять разів бурхливими оплесками присутніх 1 700 учасників. Сенатор Джексон, що його щораз частіше називають можливим кандидатом Демократичної Партії на президентську номінацію 1972 року, натавровував сучасну політику Демократичної Партії і стверджував, що якщо в ній візьме гору партійна лівиця, то ця партія програє знову у президентських виборах. В Демократичній Партії — заявив Джексон — багато членів, які відвернулися плечима до працюючих людей і ставляться до них байдуже а то й вороже. Представників демократичної лівиці Джексон назвав „лівими абсолютистами" і демагогами. Політику президента Ніксона для поборювання інфляції Джексон визначив, як „прикру невдачу" і ствердив конечність встановлення контролі цін і заробітних платень.

Москва боїться ворожого проти неї фронту Вашинґтону-Пекіну

Москва. — Московська „Правда" принесла обширну статтю Георгія Арбатова, „спеца" американських справ, п. з. „Запити, що вимагають практичних відповідей", на тему заповідженої подорожі през. Ніксона до Пекіну. Арбатов вказує на різнородну реакцію американської прилюдної опінії на вістку про ту подорож Р. Ніксона, при чому, між іншим, стверджує: „Не можна легковажити факту, що ті, які найбільш сприяють наближенню Америки до Китаю, є скаженими ненависниками Совєтського Союзу, включаючи контрреволюційних еміґрантів з краін соціялізму та войовничих сіоністичних елементів". „Правда" запевняє, що Совєтський Союз і всі інші „соціялістичні" країни будуть пильно стежити за розвитком подій у зв'язку з відвідинами Ніксона в Пекіні, щоб переконатися, чи дійсно ті відвідини роблені, як заповів був президент Ніксон, в цілях світового миру. Водночас Арбатов перестерігає Ніксона, щоб він, зосереджуючи свою увагу на Пекіні, не забував, що треба „розв'язати" цілу низку проблем з Совєтським Союзом, як питання, пов'язані з В'єтнамом, Близьким Сходом, безпекою Европи та обмеженням перегонів у зброєнні. Для підкреслення великого значення тієї статті Арбатова — передав її в цілості ТАСС для передруку в усій совєтській пресі. Стаття Арбатова ще раз виразно виявляє острах Москви, чи американсько-китайське наближення, задемонстроване подорожею през. Ніксона до Пекіну, не має на цілі створення одностайного антисовєтського фронту, який окружив би СССР від заходу і сходу.

Ніксон конферував у Білому Домі з прем'єром Камбоджі

Вашингтон. — Діючий прем'єр і фактичний голова Камбоджі, сусідньої з Південним В'єтнамом країни Індокитаю, генерал Сісоват Сірік Матак, прибув до ЗСА і відбув у Білому Домі одногодинну нараду з президентом Ніксоном. Він виступив після того у Клюбі Крайової Преси, де висловив переконання, що Камбоджа, користуючись економічною допомогою і доставами зброї від Америки, зможе переможно опертися наступові комуністів. Камбоджа — заявив він — не приступить до ніякого політичного бльоку і буде зберігати невтральність у світових справах. Коли 18 березня 1970 року камбоджський парлямент і уряд відсунули від влади князя Народома Сіянука, прем'єром залишився ген. Лон Ноль, а Сісоват Сірік Матак, теж член королівської родини, який проте зрікся свого княжого титулу, залишився, як віцепрем'єр. Коли Лон Ноль важко занедужав, — він зрікся влади, але його обрали поновно на прем'єра. Все ж фактичну владу виконує Сірік Матак. Камбоджа мала за Сіянука 35.000 погано озброєного й вишколеного війська. Воно зросло до 50.000 і значно покращало. За Сіянука Камбоджа ставилась пасивно до комуністичної інфільтрації і використовування її території, як запілля у війні проти Південного В'єтнаму. Тепер вона ворожа Північному В'єтнамові, який перекинув туди яких 45.000 свого реґулярного війська. Сірік Матак сподівається, що подорож Ніксона до Пекіну принесе замирення в Індокитаї.

У Північній Ірляндії продовжуються криваві заворушення

Бельфаст. — Вже не тільки у столиці Північної Ірляндії Бельфасті, але також в кількох інших містах тієї країни, як Лондондеррі, Ню Лодж і Ардойн, продовжувались вуличні заворушення на тлі ворожнечі між протестантами, які становлять більшість населення і підтримують дальшу приналежність Північної Ірляндії до Британії, та католиками, які є меншістю населення і вимагають з'єднання з південною суверенною Ірляндською республікою. Британське військо, число якого зросло до 12.000, прислане спеціяльно для заведення спокою в північно-ірляндських містах, стріляло до демонстрантів ґумовими кулями й розганяло їх слізним газом. Але в отих сутичках з поліцією та між двома таборами населення згинуло в останніх трьох днях вже 17 осіб, при чому у вівторок 10 серпня між трагічно загинулими є дві жінки, 15-тирічний хлопець і духовник, що поспішав до постріленого із Святими Тайнами. З Північної Ірляндії переступили кордон до Південної Ірляндії коло 1.000 втікачів.

„ВОЛГА" НАД РІКОЮ СВ. ЛАВРЕНТІЯ

Написав Леонід Полтава

Від 1967 року, коли в Монтреалі вперше відбулася Світова Виставка „ЕКСПО-67", не вгаває світовий рух до того елеґантного міста, на долині якого почуваєтесь так, ніби потрапили до змодернізованої Европи. Отже, не треба перетинати океану, щоб потрапити до північно-американського европейського міста. Від Ню Йорку це яка година літаком, 8 годин автом, а маєстатичний автобус „Сірий пес" довезе за 7 годин та ще з довгою зупинкою в Саратозі, курортній місцевості, де повітря нарешті починає пахнути деревами.

Після 1967 р. колишню „ЕКСПО-67", територію в понад 600 акрів, на двох великих зелених островах на річці св. Лаврентія, перебрала Міська Управа Монтреалю і в співпраці з канадійськими державними й багатьма приватними організаціями та установами, вже 4-й рік зберігає постійну Виставку міжнародного типу, під офіційною назвою „Man and his World", а що ми в Квебеці, де усім французьким особливо дорожать, то треба подати й французьку назву: „Terre des Hommes". По-українському це означає „Земля людей" або „Людина і її світ". Цьогорічна виставка, що триватиме ще тільки до 6-го вересня, повністю присвячена прекрасній темі — культурі і традиціям народів світу. Українська людина знайде там дуже багато, навіть дещо з нашої, не своєї землі. Виставку варто уважно оглянути з багатьох причин: щоб відпочити духово і притомитись фізично (коли боїтеся фізичної втоми, то маєте за центи електричні візочки-таксівки, що нишпорять по всій виставці), щоб зустрітися з Російською імперією і елементами пригнічуваної, чудової української культури, щоб насолоджуватись красою й різноманітністю культур різних народів, від Японії до Канади, від Бельґії до Ірану; а коли читач з великого закуреного міста — щоб також подихати свіжим повітрям, уникнути американської літньої вогкої спеки і, коли на те потреба — просто забутись серед гамору веселого, празникового натовпу (останнє не ґарантується: можна себе почувати й у натовпі, неначе в пустелі).

Вхід на Виставку „Людина і її світ", Монтреаль, 1971 р. Ліворуч — павільйон ЗСА у формі 20-поверхової кулі.

Нашвидку по Виставці

Якщо маєте лише три дні, зупиніться на долині Монтреалю, в готелі, що буде коштувати 10 до 20 дол. у

(Закінчення на стор. 3-ій)

Колишнього посадника Джерзі Сити Вілена засудили на 15 років тюрми

Нюарк. — Під час судового процесу, що відбувся тут у вівторок 10 серпня ц. р. у Федеральному Дестриктовому Суді, колишній посадник міста Джерзі Сити і два із його співробітників — президент Міської Ради Джерзі Сити Томас М. Флагерті і міський агент для справ продажу Бернард Г. Морфі одержали по 15 років тюрми. Інші підсудні в цій справі були засуджені на коротші реченці ув'язнення. Всіх їх засуджено за змову для вимушування хабарів. Проголошуючи вирок, федеральний суддя Роберт Шов визначив підсудних і демократичну організацію Гудсонського повіту, як „скорумповану систему, єдиним завданням якої було збагачувати себе". Засуджені були затримані за встановленою суддею кавцією в сумі 400 000 долярів і тому, що вони не могли скласти тієї суми, їх відставлено закованих у кайдани до федеральної тюрми в Мангеттені. З інших підсудних у цій справі були засуджені: Вільям А. Стернкопф, колишній комішенер Порт оф Ню Йорк Оторіті на 10 років ув'язнення і 20 тисяч долярів грошової кари, Фред Дж. Кропке, шеф поліції Гудсонського повіту — 5 років тюрми, Джозеф Стейплтон, колишній скарбник Гудсонського повіту — шість місяців із забороною брати участь в політичному житті, Філіп Кунц, кол. бизнесовий адміністратор Джерзі Сити й одинокий із підсудних необвинувачений у вимушенні хабарів, — шість місяців. Висока кавція встановлена для головних підсудних була зумовлена в наслідок виявленого прокуратором факту, що вони мали секретне конто в одному з банків у Маямі й витягнули з нього останнім часом 1.2 мільйона долярів.

Астрономи вивчають плянету Марс в час її найбільшого наближення до Землі

Ню Йорк. — Сьогодні увечорі, у середу 11-го серпня, далека плянета Марс підійде по своїй орбіті на найближчу віддаль до нашої плянети Землі. Це буде найближча відстань між ними у цьому сторіччі, коли не рахувати подібного протистояння в 1924 році. Тоді люди сподівалися, що з Марса „розумні марсіяни" передадуть якісь вістки на Землю з допомогою радіохвиль, але, звичайно, ніяких радіопередач звідти не було. Тепер про Марс відомо значно більше, ніж у минулому: там немає ніяких загадкових „каналів", дуже розріджена атмосфера, дуже змінна температура, і тому науковці вважають, принаймні більшість із них, що на Марсі взагалі не існує життя навіть у найбільш примітивній формі. Плянету Марс будуть в час її найбільшого наближення до Землі досліджувати три космічні апарати: американський космічний сателіт „Марінер-9", який саме наближається до Марса, і два великі совєтські космічні сателіти. Тому, що совєтські космічні сателіти важать по 5 тонн, дехто припускає, що на них є прилади, щоб висадити на Марсі якусь „обсерваторію" чи автоматичний візок для досліджування тієї плянети. Цього тижня Марс будуть вивчати з багатьох астрономічних центрів на Землі, а також із літаків на великих височинах, де менше занечищене повітря і тому телескопи можуть давати краще зображення. Від Землі до Марса, в період їх найбільшого зближення, є дистанція в 34.9 мільйона миль.

У Москві відзначено фільм проти українських „буржуазних націоналістів"

Лондон (Р. Ч.), — Кілька днів тривав Міжнародний кінофестиваль, який закінчився в Москві 3-го серпня ц. р. Як інформують західні кореспонденти із Москви, першу нагороду розділено поміж чотири фільми. Між ними є фільм п. з. „Білий птах з чорною ознакою", що був випродукований Київською Кіностудією імені Довженка. Фільм цей був створений українським кінорежисером Юрієм Ільєнком, який ставив теж фільм „Тіні забутих предків", головну ролю у фільмі грає артист Іван Миколайчук. У свій час інформувало Київське радіо для українців за кордоном, фільм цей присвячений „воз'єднанню українських земель у єдиній українській радянській державі".

Основою фільму є життя родини Леся Дзвонара, який теж був церковним дзвонарем в одному із сіл Буковини. Його сини створили самодіяльну оркестру, знану на цілу Буковину. Але нуждою вони були змушені продатись в найми і від того часу дороги синів Дзвонара розійшлись. За німецької окупації Буковини старший син Леся Дзвонара, Петро, очолив загін совєтських партизан, а середущий син Орест, прийнявши ім'я отамана Орла, „пішов шляхом зради... внутрішньо спустошений і вже безвладний, як той вовк в облозі, в густих лісах та високих горах причаївся у схронах разом із своїми націоналістичними недобитками — бандерівцями, й кружляє гірськими стежками... І хоч він вважає себе ґаздою в горах, і вважає, що життя всіх в його руках, то не довго вже йо-

(Закінчення на стор. 4-ій)

На Союзівці відбудеться тенісовий табір для молоді

Керговксон, Н. Й. — Лекції гри в теніс, техніка, тактика і турнірова стратеґія входитимуть в програму табору для юнаків і юначок, у віці від 12 до 18 року життя, що його влаштовує Союзівка від 28 серпня до 2-го вересня, 1971.

Тенісовий табір, що ним проводитимуть визначні українські тенісисти та спортовці, улаштовує Союзівка напередодні красвих чемпіонатів Української Спортової Централі Америки і Канади, які відбувалося кожного року на тій оселі УНСоюзу під кінець тижня Дня Праці. Шестиденний табір для юнаків і юначок задуманий як підготова до красвих тенісових першенств. Крім практичних лекцій та теоретичних вказівок, програма табору включає відповідну фізичну підготовку і кондиційну заправу. Таборовики, які перебуватимуть у віллі „Львів", будуть рівнож мати доступ до всіх інших улаштувань на Союзівці.

Кошти таборування виносять 60.00 дол. (харч і помешкання) і 15.00 дол. (теніс). Таборовики повинні мати свій виряд, включно з трьома баньками м'ячиків. Зголошення слід висилати на адресу: Souzivka, Ukrainian National Association Estate, Kerhonkson, N. Y., 12446; Tel.: (914) 626-5641.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Страх Чу Ен-лая

У 4-годинній розмові, що її мав редактор „Ню Йорк Таймсу" Джеймс Рестон з комунокитайським прем'єром Чу Ен-лаєм, червоною ниткою тяглась боязнь того китайського комуністичного лідера перед двома загрозливими для Китаю державами: Росією і Японією. Страх перед відродженим „японським імперіялізмом" виявлявся навіть у більшій мірі, як перед російською імперією. Чу Ен-лай вважає, що це Японія вплинула на прийняття Америкою політики „двох Китаїв", бо Японія нібн заінтересована в Тайвані, як своїй фактичній колонії. Те саме, твердив Чу Ен-лай, стосується японських плянів супроти Південної Кореї. Що стосується СССР, то Чу Ен-лай, який дуже пильно стежить за американською пресою, покликався на Гаррісона Селсбері з „НЙ Таймсу", який, бувши в Зовнішній Монголії, ствердив був приявність великих совєтських сил біля китайського кордону. Чу Ен-лай признав теж рацію Рестонові, що натиск СССР на Близькому Сході і в сторону Індійського океану створює нову загрозу. Хвалькувата заява Чу Ен-лая, що він не боїться совєтської атомової атаки, бо під Пекіном й іншими китайськими містами побудовано підземні тунелі, є тільки дальшим доказом, що пекінські володарі не виключають совєтської атомової атаки.

Цей острах Червоного Китаю перед СССР і Японією кидає цікаве світло на причини відвідин Ричарда Ніксона в Пекіні. Чу Ен-лай говорив, як комуніст, висловлюючи свою солідарність з комуністами В'єтнаму, Ляосу, Камбоджі, Кореї. Але він говорив і як китайський патріот-державник, який лякається загрози для своєї країни збоку двох сильних сусідів.

Але тут величезна розбіжність поглядів й інтересів Пекіну й Вашингтону: бо коли Москва загрозлива обом, то Америці потрібна сильна Японія, як союзник, у береженні безпеки на Тихому океані. І коли раніше Китай натерпівся від японського імперіялізму, то тепер Комуністичний Китай, створивши могутню армію разом з атомовою зброєю, є загрозою для Японії. Дуже трудно примирити страх Китаю перед Японією з інтересом Америки — мати сильну Японію.

Могильники культури

Культура кожного народу — це, сказати б, його святая святих. Навіть в наші часи механізації світу мало хто буде цікавитись, скільки, наприклад, баранів випасають тепер у Монголії, але старовинною монгольською культурою напевно цікавилися б багато людей. Народ — мова — культура, — це щось нерозривно ціле, це вияв досвіду, знань і мистецьких уподобань десятків і сотень поколінь. Національна культура — це один із найбільш вартісних пашпортів кожного народу.

Саме тому в московській „Правді" з 6-го серпня ц. р. з'явилася програмова стаття: „Будівництво комунізму і розвиток культури". У ній лише нашвидку згадано, що в СССР є народи, а не мітичний „совєтський народ": „Соціялізм відкрив епоху розквіту духовної культури народів нашої країни". Далі вже йде мова про так зв. совєтський народ, який виникає „на основі інтернаціоналізації духового життя" в СССР і „тісного взаємовпливу та взаємного збагачення національних соціялістичних культур". Автор статті, д-р філософських наук проф. А. Арнольдов, покликаючись на резолюції 24 з'їзду КПСС, відверто подає дальшу програму такого „розвитку": „Особливе місце в цьому процесі займає щораз то ширший процес поступового зближення культур, а в цьому — велетенська роля великої російської мови, випробуваного засобу міжнаціонального спілкування і співпраці народів СССР". „Правда" наполягає, що прийшов час „цілковито плянованої культури", очевидно, з рамени комуністичної партії, зазначаючи, що „комуністична партія розглядає розвиток культури, як процес, яким можна науково керувати". Для цього треба партійцям ще більше вивчати всі культурні процеси серед народів, де вони живуть, вивчати навіть „проблему ефективного використання вільного від праці часу" — в ім'я так зв. зближення культур.

Але цей шовіністично - великомосковський плян на якнайшвидшу ліквідацію національних культур натрапляє в „республіках" на опір народів і навіть окремих родин, де, пише „Правда", ще існує „свій культурний мікроклімат", проти якого треба боротись. Червона Москва нині ще з більшою завзятістю, ніж біла, провадить політику культурного геноциду 110 націй і народів у СССР.

В. Ткач

НІМЕЦЬКЕ РУСОФІЛЬСТВО

Мюнхен. — Чи справді існує явище русофільства серед німців? А якщо так, то які його причини?

На перше питання треба безумовно відповісти позитивно, і то не дивлячись на те, що в двох світових війнах Німеччина змагалася чи то з царською Росією, чи то з Росією, репрезентованою СССР. Але треба також ствердити, що загал німців не радо сприймав війни з Росією, вважаючи цю останню радше за свого природнього союзника.

В чому ж причина, чи причини, цього русофільського наставлення німецького суспільства? Батьком політичного русофільства в Німеччині можна вважати Бісмарка, який не тільки перестерігав німецьку політику перед війною на два фронти, але й обґрунтував потребу приязних відносин поміж Німеччиною і Росією. Проте, зв'язки приязних російсько - німецьких стосунків сягають далеко дальше, ніж часи Бісмарка.

Тут варто згадати той вплив, що його при дворі російських царів відогравали прибалтійські німецькі аристократи. Та якщо це так, то й навпаки: „російські" німці, просякнуті впливами російської культури, мали вплив на німецьку політику. Поміж двома світовими війнами, під час другої світової війни й дотепер балтійські німці грають ролю, так би мовити, спеців в німецькій східній політиці. Альфред Розенберг був німцем з Прибалтики. А всі, чи принаймні більшість прибалтійських німців затримала симпатії до „великої Росії" й негативно ставиться до визвольних рухів неросійських народів, зокрема до українського визвольного руху.

Та найголовніша причина німецького русофільства лежить в ділянці господарсько - комерційній. Від давніх часів гаслом німецької економіки було збувати на територію великої — і, розуміється, єдиної — Росії продукти своєї індустрії, а звідтіля спроваджувати сировину й продукти сільського господарства. Звичайно, тепер часи змінилися: СССР також уже індустрійна країна з потужно розвиненою промисловістю. Проте, й тепер вона може бути величезним ринком збуту та імпортувати різнородні товари. І тому країни західнього світу прикладають усіх зусиль, щоб нав'язати якомога жваві торговельні стосунки з СССР, ба, навіть конкурують між собою в цьому відношенні.

Цікаво при цьому відмітити, що СССР не зацікавлений в тому, щоб вивозити на Захід сирівці, або імпортувати із країн Заходу індустрійні товари. Москва найбільше зацікавлена в тому, щоб при допомозі інвестицій з „капіталістичних" країн розбудовувати власну індустрію. Ці ж інвестиції вона звертатиме шляхом експорту товарів із збудованих при допомозі західнього капіталу індустрійних комбінатів. Будова різних машин, моторів, виробництво хемічних продуктів — ось в чому зацікавлена Москва. І коли західні держави наввипередки намагаються включитися у процес інвестицій капіталів у совєтській імперії, то при цьому вони зовсім не думають про те, що таким способом причинюються до піднесення не тільки індустріяльного, але й — посередньо — мілітарного потенціялу СССР. Перед у цих своєрідних перегонах ведуть в цей час Франція й Західня Німеччина, але не брак там і представників англійського та іншого капіталу.

Недавно в СССР перебувала делеґація німецької індустрії на чолі з представником концерну Круппа, Бертольдом Байцем, який уже від років веде перед у нав'язуванні торговельних зносин з СССР та з іншими країнами комуністичного бльоку. Ця делеґація провадила переговори щодо участи німецького капіталу в розбудові різних фабрик в СССР. Дня 23-го червня німецьку делеґацію прийняв совєтський прем'єр Косиґін. Всі німецькі газети вмістили знимку, на якій привітно усміхнений Бертольд Байц — у супроводі інших представників німецької індустрії — вітається з Косиґіним.

У цьому криється нинішнє німецьке русофільство або совєтофільство. Німецька індустрія хоче і потребує тісної співпраці з совєтською економікою. А для цього необхідне і політичне зближення поміж Західньою Німеччиною і СССР. Одна німецька газета пише відверто: „торгівля зі Сходом на політичній базі"...

На тлі цих сьогоднішніх справ мені пригадався один давній пророчистий, хоч властиво комічний, випадок. Але перед тим, як його оповісти, я хочу звернути увагу на той може мало знаний нашому громадянству факт, що в дипломатичній службі незалежної української держави років 1917-21 було чимало колишніх російських, професійних дипломатів українського походження. Не тільки за часів гетьманату, але й за часів Української Народної Республіки. Це цікава річ, і може варто було б якомусь дослідникові пошукати в різних архівах прізвища таких дипломатів.

Одним з них був Володимир Олександрович Хотько з родини дідичів на Басарабії. Він довгими роками був досить високим урядовцем російсько - царської амбасади в Берліні. Будучи, якщо не помиляюся, комерційним аташе в російській амбасаді, мав великі зв'язки з представниками німецького фінансового світу. Різні німецькі фабриканти, банкери, власники імпорттово - експортових фірм були його добрими особистими приятелями. Володів досконало кількома західніми мовами і добре знав українську мову, але його дружина, німка, знала ледве кілька російських слів.

На початку 1918 р., після заключення Берестейського мира, В. Хотько (німці вимовляли його прізвище з-французька „Шотко") зголосився до української дипломатичної служби, либонь до першого українського посла в Німеччині О. Севрюка. Закінчив цю службу як леґаційний радник, себто на досить високому пості. Став після того звичайним еміґрантом, не перестаючи брати участь в українському житті. Був представником в Берліні якоїсь французької фірми і нарікав на матеріяльні злидні, згубивши маєток в інфляції, хоч бездітний удвох з дружиною жив у люксусовому 5-типокосво-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ТРИ ЖІНКИ — ПРЕМ'ЄРИ

В обох державах, що їх тепер називають небезпечними бочками пороху, які можуть запалити нову світову війну, в Ізраїлі й Індії, прем'єрами є жінки. Голда Меїр в Ізраїлі, має тепер 73 роки, народилась у Києві, була американською громадянкою і вчителькою середньої школи в Мілвокі, Висконсін, переїхавши до Ізраїлю стала там активною в жіночому, суспільному та робітничому русі і згодом стала міністром праці, після того міністром закордонних справ. В Індії прем'єром є донька покійного прем'єра Джавагарлала Неру, 53-річна Індіра Ганді, яка здобула високу освіту в Швайцарії і в Оксфордському університеті в Англії, була видатним членом керівної Конгресової партії і від 1966 року керує урядом 550-мільйонової Індії.

Ці обидві жінки виявили на своїх становищах подібні риси вдачі: рішучість в обстоюванні своїх поглядів і намічених реформ, зручність у розгрі з опозиціоністами в парляментах своїх країн, твердість у переговорах з чужими державами. Голда Меїр не поступається перед натиском збоку З'єднаних Стейтів, від яких дістає зброю й економічну допомогу, та які проте з уваги на свої нафтові інтереси на Близькому Сході й суперництво щодо впливів з Совєтським Союзом хочуть ізраїльсько - арабського замирення на базі звороту арабам земель, окупованих Ізраїлем від червневої війни 1967 року. Голда Меїр у відношенні до арабів є радикальнішою навіть за першого ізраїльського прем'єра Бен Гуріона і військового міністра, ізраїльського національного героя Моше Даяна. На внутрішньому фронті вона мусить лявірувати між ортодоксійними жидівськими клерикалами й лібералами та між прихильниками твердої і толерантної політики супроти арабської меншини.

Індіра Ганді перемогла своїх противників в Конґресовій партії і перевела, всупереч їх опозиції, соціяльно-економічні реформи, між ними й націоналізацію банків. Вона „соціялістка", яка в хронічному конфлікті з Пакістаном за провінцію Кашмір користується підтримкою Москви. Проте, вона виступила була проти колишнього індійського амбасадора в Об'єднаних Націях й пізнішого військового міністра Крішни Менона, комунофіла й противника індійсько - американської співпраці, який настільки занедбав був озброєння і вишколення індійських збройних сил, що агресія Комуністичного Китаю проти Індії в 1962 році майже не зустріла спротиву. І тільки посередництво третьої жінки - прем'єра, Сірімаво - Бандаранайке з Цейльону, довело тоді до китайсько - індійського замирення. Індіра Ганді зручно ліквідує комуністичне правління у деяких автономних провінціях. Вона продовжує амбітну політику двох своїх попередників — Джавагарлала Неру й Ляла Багадура Шастрі: викресати одностайний державний патріотизм у мозаїці індійських племен з прерізними традиціями й віровизнаннями, водночас піднести економічно ту країну величиною більше 1,260.000 кв. миль та перевести там поступові соціяльно - економічні реформи. Але схвалювані індійським парляментом економічні 5-тирічки не всилі, без уваги на щедру допомогу з закордону, здійснитися з вини закордонно - політичних турбот: двократної війни з Пакістаном за Кашмір, згаданого наїзду Комуністичного Китаю і тепер знову гострого конфлікту з Пакістаном, який, повівши безпощадні репресії проти східньо - пакістанських автономістів, спричинив залив Індії сімома мільйонами втікачів - бенґальців.

Згадана вгорі пані Сірімаво Бандаранайке, яка стала прем'єром Цейльону, одідичивши те становище після свого померлого чоловіка, теж „ліва". Але, спираючися на парляментарній більшості з участю компартії, вона рішуче розправилась з комуністичним партизанським рухом, який був націлений на заведення на Цейльоні комуністичного режиму. Це тільки піднесло її престиж в краю і за кордоном.

Ці три жінки - прем'єри доказали своєю високою освітою, державницьким розумом і здатністю розв'язувати трудні внутрішні та закордонні проблеми, що смішно вже говорити про „нижчість" жінок в суспільному житті. Послідовниць Індіри Ганді, Сірімаво Бандаранайке і Голди Меїр ще небагато, але їх напевне буде більше, якщо настануть кращі умовини для суспільно - політичної активности жінок. Очевидно, це річ також індивідуального нахилу та хисту. Але хід і вислід урядування тих трьох жінок на їх високих становищах має для всього жіночого руху в широкому світі більше вартости, як уся словесна пропаганда.

і. к-н

К. Крупський

ОБЛУДНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ

(1)

З частих звідомлень у пресі відомо, що українські громади в діяспорі широко вшановують соті роковини з дня народження нашої визначної поетеси Лесі Українки. Зовсім ясно, що всі ті святочні академії, концерти, літературні доповіді та інші програми на її честь є тільки виявом нашої пошани і щирої любови.

До нас доходять вісті, що в Україні також „відзначують" соті роковини з дня народження Лесі Українки. Щоб мати вірну уяву того, хто в Україні керує тим відзначенням Лесі Українки і під якою ідеологією воно проходить вистачає тільки поглянути на „Твори" Лесі Українки в десяти томах, видані Державним Видавництвом Художньої Літератури в Києві в рр. 1963-65.

Не знаю, чи в цілому світі знайдеться друга країна, в якій видають твори своїх визначних поетів на такому підленькому папері, як той, що на ньому В-во Художньої Літератури видало твори великої письменниці. Веручи до рук ті книжки творів Лесі Українки, запримічуєте, що голуба фарба з обгорток залишається вам на пальцях, якщо ваші руки звогчені від теплоти. Папір в поодиноких томах неоднаковий. Одні аркуші паперу зовсім пожовкли неначе від старости і творять якісь дивні верстви. Переплетне викінчення книжок дуже тандитне і вбоге. В подібному вигляді книжок з поезією на Заході не зустрічається.

Розкриваємо перший том, до якого, як сказано на обкладинці, „увійшла оригінальна поезія, лейтмотивом якої є революційна боротьба мас проти соціяльного і національного поневолення".

На вступі, на 39 сторінках поміщений критико-біографічний нарис „Леся Українка", автором якого є кандидат філологічних наук Олег К. Бабишкін. В загальному, нарис написаний формою і стилем, яких придержуються всі українські підсовєтські літератори і письменники, пишучи про Шевченка, Франка та інших визначних українців. Як вислід, з-під їхнього пера ті визначні українці виходять великими приятелями росіян, марксистами, а вже обов'язково, вони є „визначними" атеїстами.

О. Бабишкін також твердить, що Леся Українка була приятелькою „великоруського народу", доброю марксисткою та атеїсткою.

Головний натиск кладе він на атеїзм поетеси і те його твердження про атеїзм Лесі Українки повторяється в нарисі декілька разів: „Це сприяло тому, що Леся Українка ще змалку була вільна від релігійних забобонів, могла критично поставитись до біблійних та євангельських леґенд і в своїй творчості пізніше взяти з них лише народні перекази, які в її переосмисленні прислужились для заперечення релігії взагалі, християнства зокрема" (ст. 6).

„Атеїстка з природи, ствердивши свій погляд на життя виробленим світоглядом, вона закликала не покладати надій на якесь потойбічне життя..." (ст. 15).

„Атеїстичні погляди Лесі Українки не підлягають сумніву. В своїх поезіях і драмах Леся Українка творила образ, який узгоджувався б з її мріями про творця і будівника нового, вільного, соціялістичного суспільства" (ст. 17). І на цій же сторінці „Для атеїстки Лесі Українки народні уявлення про рай були одним з виявів думок про щасливе майбутнє" і т. д.

Вживаючи терміну „великоруський народ", Бабишкін піддає читачеві думку про те, що як є великоросіяни, то мусять бути і малоросіяни, а тими малоросіянами є саме українці.

Ярликом марксизму та атеїзму Бабишкін понижує Лесю Українку та відстрашує тих, що хотіли б запізнатись з творами Лесі Українки, бо знаємо, ні Маркс, ні якісь атеїсти не є популярними в читацьких колах на Заході.

Цікаво, що поширюваних московським урядом на Заході російських письменників, і в оригіналах і в перекладах, не представляють ні марксистами, ані атеїстами. Виходить, що тільки для них є зарезервована марка гуманістів та авторів красного письменства, а не-росіяни мусять бути жертвою московсько - большевицької політики.

Свій біографічний нарис про Лесю Українку закінчує Бабишкін таким типовим совєтським трафаретом: „Минають роки й десятиріччя, ударом зрушив комунар бетоннсвітові підпори, в небувалій величі звівся Союз Радянських Республік, а в ньому озорена Радянська Україна. І з кожним роком шириться гурт читачів і шанувальників генія Лесі Українки" і т. д. (ст. 40).

В іншому місці Бабишкін каже: „У 1910 році під час перебування свого в Єгипті, протягом трьох днів поетеса написала драматичну поему „Бояриня". Він подає фальшиву інтерпретацію „Боярині", яка навіть не є включена в це 10-томове видання творів і тому читач не має можливости сконфронтувати дійсної „Боярині" з тим, що пише про неї Бабишкін в нарисі.

Та хоч як вірні раби Москви обложили твори Лесі Українки — на вступі спотворюючим біографічним нарисом, а при кінці кожного тому „примітками", що в деяких томах доходять до 100 сторінок друку, то читач все ж таки бачить суперечність між тим, що написала Леся Українка і тим, що пододавали редактори виданих її творів.

(Продовження буде)

Михайло Бажанський

„НІХТО НЕ ХОТІВ..."

У 50-РІЧЧЯ ПЛАСТУ НА ЗАКАРПАТТІ

На Слов'янському Скавтському Джемборі — Україну заступали дві групи: найсильнішою, добре вивінованою була група Закарпатського Пласту під проводом проф. Володимира Бірчака та його невідступних двох заступників: Його доньки Славки і Богдана Алиськевича. Ця група виступала, як українська частина Чехо-Словацької держави.

Поруч була незвичайно революційна група української еміґрації під проводом Союзу Українських Пластунів Еміґрантів, яку з труднощами допустив до участи Сваз Юнаку Скавту, як господар Джемборі. Потім з того були спори за допущення, але це якось пройшло.

Останнього дня Зустрічі підійшов до мене старший пластун, якого я тільки дотепер знав із видження та фотографій у книжках. Пластовий однострій на ньому лежав незугарно. Капелюх не прилягав до голови, здавалось, що кожної хвилини злетить. Один рукав сорочки завжди звисав. Симетрії там знайти не можна було. Нічого не слухалося пластової естетики.

Час розмови: ранок, весна 1931-ий рік. Місце: Прага на Стромовці.

„Що ти будеш робити на вакаціях?" — і погляд його сповзнув на мої черевики.

„Ще не знаю. Доля еміґрантів, не знати, що принесе завтрішній день. Може піду працювати. Заробити на життя треба, — була моя відповідь.

Професор Волод. Бірчак почав представлятися і вів поволі мову. Казав, що не було кому перебрати опікунство в Пласті на Карпатській Україні. Все розійшлося. Декого шкільний інспектор настрашив дисциплінарками, декого випросила поліція, а багатьом учителям дирекція шкіл наказала не помагати Пластові. Інші відійшли от-так-собі ані зі страху перед переслідуваннями, ані з браку часу, не хотіли бути самими.

„А я от бачите, добровільно приголосився і хочу продовжати пластування. Твоя роля" — звернувся до мене, „як еміґранта не може бути чолова, а тільки в технічному проводі"...

По хвилині, не чекаючи моєї відповіді, професор додав рішучим голосом „до вечора хочу мати твою відповідь. Інакше будемо шукати іншого організатора таборів".

Відійшов, а я думав. Цікавила мене нова українська земля, про яку я читав у працях Володимира Гнатюка, а то вже вспів багато цікавого почути від багатьох друзів, з якими прийшлося починати нове життя на терені Чехо-Словаччини. Мене в'язали інші обіцянки, не менш цікаві, як пластові. Хотілося захопити весь світ в молодому віці.

Того ж дня Славка Бірчак і Богдан Алиськевич запросили мене на обід до свого закарпатського табору. Вони і виявили мені, що це була їхня ідея заанґажувати мене на працю організатора таборів на Карпатській Україні. Богдан і Славка приготовляються до останніх іспитів і багато часу віддати Пластові цього року не могтимуть, а хотіли б, щоб справа пішла добре і тому запрошують мене.

Це цікаво, що ще того самого вечора я опинився в спеціяльному поїзді між закарпатськими пластунами. В поїзді, який несамовито мчав і за ніч зробив майже шістьсот кілометрів. Ніколи в своїх двадцяти роках не мріяв, що дістану таку гарну пропозицію від братів закарпатців і що так започаткую свою пластову дорогу на новій землі Коріятовича.

Першим моїм табором, який я поміг зорганізувати, це був табір недалеко Перечина.

З цього табору, з юнацького дівочого відділу живе сьогодні визначна малярка Галина Мазепа. З новацького син прокуратора з Великого Березного — Тарас Лукач, тоді здається десятилітній новак, сьогодні професор на каліфорнійському університеті.

Пізніше того ж самого року я зорганізував пластовий табір в Устєріках. Був це невеличкий чисельно табір, бо пізно ми почали його організувати. Околиця двох буркутів, дуже мальовнича. Віє з тієї околиці історією та кольоритною фольклористю. Словом, прекрасні місця та чудові краєвиди. Там, де „Чорна Тиса з Білов ся зливає"... існує такий поетичний матеріял до тих чудових околиць. Кілька кроків направо Біла Тиса в'ється як скло, наліво, Чорна Тиса, неначе хтось її забарвив на темно. В недалекому віддаленні на дорозі до Ясіня лежить село Кваси, з мінеральними водами. А кілька кілометрів розложився Рахів, торговельне і туристичне місточко. Май буркут, як нектар Божий. А гори Чорногори — чудові, хоч малюй. Прямо рай на землі. На жаль околиця не притягнула до себе пластових таборів. Ночі надто холодні...

В 1932-му році ми переходимо на стало на площу в Солочині, положеному на шляху між Свалявою і Поляною. Пізніше ця площа стає власністю Пласту. Недалеко, в Лугах — мінеральна вода „Марґітка", власність жида Мермельштайна. Цю воду пила тільки мадярська шляхта. В Поляні знову інша мінеральна вода, подібна смаком своїм до рахівського буркуту.

Околиця мальовнича, довіз харчів вигідний, догідні терени на коротші й на довші мандрівки та гри.

Багато таборів ми тут провели, з професором Бірчаком. Багато постатей перейшло через ці табори. Як в калейдоскопі, минали дні, тижні й літо пройшло, а в спогадах виринають цікаво прожиті події.

З цих таборів вийшло дуже багато славних людей: поетів, учених та добрих пластових провідників. Згадаю тільки кілька імен: Андрій Гарасевич, поет, загинув альпіністом на міттенвальдських горах. Марія Логуш, журналістка, тепер в Монтреалі. Марко Антонович, учений, тепер в Монтреалі. Оксана Вікул, хореограф, тепер в Ню Йорку. Це тільки кілька імен юначок і юнаків, які пройшли наші табори.

До цікавих епізодів можна зарахувати один з тисячі: в 1933-му році я примістив наших двох друзів тоді старших пластунів зі Львова — Юрія Старосольського та Брика, яким вироблено документи й вони з нашою групою виїхали на Світове Джемборі в Геделе, Мадярщина. Про їх нелеґальне перебування ніхто не знав.

Багато, багато розмов ми тут провели на дозвіллі з професором Бірчаком, моїм безпосереднім зверхником, і моїм старшим другом. Можливо навіть дуже старшим. Різниця між нами була понад тридцять років. Він любив дуже ловити рибу в річці Пінії. І як назрівала в таборі прикра чи радісна подія, я завжди йшов до нього послухати його порад.

Часто бувало, що він варив чорну каву, турецьку. Процедура варення кави була довга, а він її ще продовжував з якоюсь любов'ю, своєрідним ритуалом. Насолоджувався цією працею. Навчився варити, будучи на прогулянці у Варні, над Чорним морем і від того часу пив цієї кави достатньо.

Для цього придбав собі мосяжний млинок, замовляв спеціяльну каву і майже святково молов її. Яка ж бо вона була запашна! Господи! вже сам запах витворював охоту тих, що приглядалися, напитися її!

В таких хвилинах я приходив до нього і запитання ставив. Кожного табору інші. Кожного року я признавався до своїх нелеґальних акцій, які ставалися на терені табору. Про військові курси в лісах, про переховування закордонних плас-

(Закінчення на стор. 3-ій)

НІМЕЦЬКЕ РУСОФІЛЬСТВО

(Закінчення зі стор. 2-ої)

му помешканні зі служницею, і його життєвий стандарт не можна було порівняти з пересічними українськими еміґрантами.

Влітку 1928 року я молодим студентом гостював у В. О. Хотька щось два місяці в Берліні, приїхавши на університетські курси німецької мови. Панство Хотьки впровадили мене в коло своїх німецьких приятелів, ходячи до них у гостину або зустрічаючись по якихось каварнях. Були там і фабриканти, і директори банків, і комерсанти тощо.

Одного літнього вечора ми сиділи на терасі віллі власника експортові фірми п. Тольней. Після кількох бокалів вина, господар, який знав п. Хотька, як колишнього російського дипломата, і не дуже, очевидно, орієнтувався в його переході на українску службу, підніс свій бокал і сказав: „Тепер вип'ємо за всім нам улюблену велику Росію. Ура, ура, ура!". Я просто розгубився і глянув з докором на п. Хотька, що він впровадив мене до такого товариства. Хотько сердито відсунув від себе свій бокал і сказав, що за Росію він не п'є. Треба було бачити переляк і просто розпач наївного господаря. „Друже, вигукнув він, та що ж ми будемо робити без Росії? Куди ж ми продаватимемо наші товари? Звідкіля привозитимемо сировину?!"

Коли ми їхали до дому, Хотько, трохи зніяковіло, говорив мені про те, що п. Тольней не „орієнтується в політичних питаннях" і т. і. Але в цьому вибуху німецького комерсанта з приводу російських ринків збуту відчувалося наставлення дуже багатьох подібних йому німців.

Я пригадую цей комічний випадок для того, щоб ствердити, що й в сучасну пору багато німців міркують так само, як у році 1928 думав отой німецький експортер. А це має великий вплив на напрямок нинішньої німецької політики у відношенні до СССР, що його більшість німців уважають і тепер „Росією"...

На закінчення ще кілька слів про дальшу долю В. О. Хотька. В кілька місяців після мого перебування у нього, того ж таки 1928 року, він помер на 54 році життя: каміння у жовчевому міхурі — тепер на такі хвороби либонь не вмирають. Щождо його німецьких приятелів, то вони переважно належали до кіл ліберальної буржуазії, часто споріднені з жидівськими родинами. За Гітлера їх переслідувано.

„НІХТО НЕ ХОТІВ..."

(Закінчення зі стор 2-ої)

тунів тощо. „Я знав про це, Кудеяре!" — була його відповідь. „Але ти так зручно це зробив, що я був певний за тебе, що ніхто не довідається!" — І знов невпинно дивився на мої черевики, так як багато років тому.

Під тим незугарним пластовим одягом крилася велика душа. Міністер українського уряду за Української Галицької Держави. Неабиякий письменник. Автор багатьох статтей на громадсько-політичні теми. Автор шкільних підручників, літературних оглядів. Редактор тижневика „Українське Слово" в Ужгороді. А понад усе ПЛАСТУН, якого важко було знайти в той час... Саме в час кризи Пласту на Карпатській Україні.

Професор Вірчак на провідному пості залишився аж до створення Карпато-Української Держави. Потім прийшов до Хусту, разом з іншими. Рамки були замалі для нього. Він претендував на уряд, якого тодішня влада не могла йому запропонувати. Учити не було кого. Старші учні гімназії в Січових кошарах. Навіть чотирнядцятирічні. Гімназія в днях будови Держави була майже порожня.

Потім по розгромі, еміґрував до Праги, разом з багатьома. 1945-го року большевики його вивезли на Сибір, де він загинув від знущань 1953-го року. Карпатська Україна просить Найвищу Пластову Владу надати йому залізний хрест і призначити його до Пластового Куреня Залізного Хреста.

Отут я згадую цю постать, яка врятувала кризу Пласту на Карпатській Україні і стояла на його чолі багато років аж до його ліквідації.

Я щасливий у своєму житті, що мені довелося так близько співпрацювати з так знатною постаттю українського пластового життя і теж українського життя взагалі.

„ВОЛГА" НАД РІКОЮ СВ. ЛАВРЕНТІЯ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

першій-ліпшій бічній вулиці легко знайдете оголошення на домах — запрошення для туристів. Там можна мати кімнату з усім потрібним за 6-8 дол. Коли приїхали власним автом, то воно буде коштувати лише 2 дол. на день за паркування на Виставці, де на острові св. Олени (5 хвилин від Долини Монтреалю) є паркувальна площа на понад 4.000 авт. Підземкою з долини міста: від станції Беррі-Демонтіні (вузлова станція в Монтреалі) за 35 центів і за кілька хвилин мандрівник опиняється на території Виставки. Вхід до Виставки вільний на острові св. Олени і на острові Нотр-Дам, до якого переходять мостами; в кінці острова св. Олени є район, що зветься „Ля Ронд": туди вступ 50 центів, а всі діти від 7 років і нижче йдуть всюди з батьками безкоштовно.

Тепер на островах відкрито понад 60 павільйонів. Це мальовниче видовище: прапори різних держав (і бездержавних народів, як окупованої України чи Білоруси, з підфальшованими червоно-синім кольорами) тріпочуть високо над головами відвідувачів, трохи нижче повільно проїздять монорейкові потяги — внутрішня залізничка Виставки „Людина і її світ": за 50 центів їдете майже годину в потязі-автоматі, який не має водія, але елекронічний „інженер" зупиняє його всюди там, де потрібно. Хто був на ЕКСПО-67", той відразу пізнає з лівого боку 20-типоверхову кулю-сферу — павільйон ЗСА, який ця країна вперше після 1967 р. відчинила цього року. Біля тієї колосальної кулі з бетону, заліза й плястмаси колись височів павільйон СССР із серпом і молотом (емблема, яку в СССР — за словами одного із службовців, — і далі розшифровують, як „смерть і голод"). Службовець — актор, йому за кілька виступів денно платять 11 дол. та дають помешкання й харчі в ресторані „Волга", де такий собі обід коштує до 20 дол. Тепер совєтський павільйон перенесено в інше приміщення, праворуч, низьке й мале, і він заповнений кількома тисячами... фотографій. Зате притулений з другого боку ресторан „Волга" — проспеpує: завжди є досить снобів, які конче бажають випити русской водки чи з'їсти русской ікри, і навіть — як сказано в меню, спробувати „борщу — традиційного русского супу"... Ще повернемось до цього павільйону.

Хто в 1967 р. був у павільйоні вільного Берліну, у символічних велетенських наметах, там уже Берліну й „муру ганьби" не побачить — туди „поселили" дітей з усього світу: їхні малюнки, світлини, книжки, платівки, фільми і т. д. Високий і гордий павільйон Англії окупувала молодь, головно скавти; там, де був вималюваний високо вгорі хрещатий англійський прапор, тепер бачимо лелійку та інші символи молодечих організацій.

Порівнюючи з „ЕКСПО-67", Виставку „Людина і її світ перероблено на 90 відсотків і, як цього року — вона ще цікавіша, ніж у минулому. Королями королів, коли брати в архітектурному відношенні, є павільйон Ірану, що цього року відзначає 2.500-ліття своєї імперії та державности. Там виставлені архитвори мистецтва за кілька тисяч років до нашого літочислення, і найновіші королівські убрання, що коштують мільйони (лише жінки зі смаком можуть по-справжньому оцінити красу й вартість суконь іранської володарки). Маленька Чехо-Словаччина зачарує глядачів красою кінофільмів, надзвичайним, можливо, найкращим у світі Ляльковим Театром, хоча з ним успішно красою вистав змагається монтреальський „Маріонетковий Театр" там же, на Виставці, даючи три вистави денно, за 50 центів: дві французькою і одну — англійською мовами. Любителі музики і співу не зможуть скоро вийти з павільйону Австрії, де зібрані скарби її музично-вокального мистецтва, і де можна годинами сидіти у вигідних кріслах і слухати розповіді та демонстрації — уривки з творів у найкращому світовому виконанні. Моцарт, Бах, Штравс, Ґріґ та ін. стануть більш зрозумілими й більше „своїми", коли пізнаєте їхні біографії, чи й побачите навіть особисті речі, рукописи тощо. Корея зачарує відвідувачів красою своїх шовків так само, як і Індія, та іншими мистецькими виробами.

Прибувши на Виставку, купіть за 75 центів мапу-інформатор, і відвідуйте павільйони по черзі. Зверніть увагу на великі світляні написи: на них оголошуються найцікавіші мистецькі події дня, концерти, театральні вистави, що, де, коли. Втомившись чи зголоднівши, можете відпочити й пообідати на власний смак і можливості: від звичайних „гатдоґів" і „гембурґерів" до страв у ресторанах Болгарії, Пакістану, Марокко, Мексіки й ін. країн, чи згадати смак „вуршт" — ковбас, і звуки польок у баварському „Ратгавзі", де подають велетенського розміру кухлі з пивом.

Лише де-не-де треба платити від 50 центів до 1 дол. за вступ. Тільки на театральні вистави квиток коштує 2 дол., зате різних популярних концертів та безліч документальних і розважальних кінофільмів можете наслухатись і надивитись безкоштовно, як кажуть, уволю. Хто прибув на Виставку автом, радимо конче побувати в „Павільйоні красунь": там зібрані зразки автомобілів від самих початків, і аж там людина збагне, що хоча ми ввійшли в добу космічних летів — у земному транспорті покищо справді нічого не змінилось: четверо коліс і мотор можна по-різному оформлювати, але покищо земний транспорт не може відірватись від цієї комбінації, фактично- первісної. Є проєкти авт на „повітряних подушках", проєкти „однорейкових залізниць", проєкти „рухливих шляхів", де авто буде стояти а шлях — їхати... Та все це лише проєкти, і хоча дещо здійснено, воно не виплачується економічно, або ж занадто ризиковане. Та навіть коли б шлях і рухався, то на нього і з нього все таки треба було б з'їздити... знову ж таки на традиційних чотирьох колесах!

На виставці автомобілів дуже старенький канадійський француз показував на одно з авт — довге, з високим кермом, на високих ресорах і з непомірно великими ліхтарями: „Ним я їздив, це було моє авто ще в 1900-му році!" Але цікаво: люди з більшою увагою дивились на того старенького рухливого дідуся, ніж на його колишню власність! Може й не дивно, йому ж було майже 100 років, він ветеран обох світових воєн і, як жартуючи казав, „дочекаюся ще й третьої!"

Виставка „Людина і її світ" відчинена щоденно від 11 год. ранку до 2 год. ночі. Павільйони замикають переважно о 11-ій год. вечора, але в районі „Ля Ронд" все гримить, співає, виє, деренчить, кружляє на каруселях і всіляко розважається майже до 3-ої год. ночі. Коли ж хтось втомився, то на території Виставки є багато дерев, водограїв, затишних лавок поблизу могутньої ріки св. Лаврентія, де можна так гарно відпочити чи пройтися алеями серед безлічі квітів і дерев, під сяйвом не тільки ліхтарів, а й місяця. Може тому на Виставці так багато молоді, і далеко не вся вона „гіпівського" стилю. Де культура і мистецтво, там і справжня молодь, і юнаків та дівчат з Канади й ЗСА та й ін. країн так же багато в павільйоні Австрії, заслуханих у розкішну віденську музику, як і в павільйоні, де виступають із „пап-концертами" під електричні гітари й барабани.

Цього року містові Монтреалю сповнилось 329 років з часу заснування французами - колоністами. Варто зайти в павільйон „Земля людей": там познайомитеся з минулим цього гарного міста, з 1642 року — і з його плянами на 2 000 рік.

(Продовження буде)

Школа Українознавства в Міннеаполісі

Вчителі й учні Школи Українознавства у Міннеаполісі, Мінн.

У нашій школі при Українській Католицькій церкві св. Константина в Міннеаполісі науку закінчено 5-го червня. Школярів маємо 90. Управителем школи є о. шамб. Кнап. Склад учительський: п-і Оксана Вовчак, Надія Дорощак, Лідія Козак, Леся Кучварська, Ерко і Катерина Спасик. Учителювали панове: Славомир Луців, і Пакуля. Добре вив'язувався зі своїх обов'язків Батьківський Комітет, що його від кілька років очолює Дмитро Татарин. На протязі шкільного року влаштовано Свято Миколая, Ялинку, Шевченківський концерт і День Матері.

Шкільні імпрези організував п. Пакуляк, при видатній допомозі всіх учителів та провідниць Дитячого Садочку. Релігійним життям школи проводив о. шамбелян Степан Кнап.

На весну відбулася в нашій парафії місія для членів парохії і для шкільної дітвори. Рівнож школярі відвідували виставку книжки і графіки, яку влаштовано для вшанування 100-річчя з дня народження Лесі Українки, Василя Стефаника та з нагоди 25-річчя ОПЛДМ. Виставку організував учитель п. Пакуляк, який є представником ОПЛДМ на Міннесоту.

З новим шкільним роком впроваджуємо в нашій школі читанки Марії Дейко і наука буде відбуватися кожної суботи чотири години. Просимо всіх Вш. Батьків, щоби посилали дітей до української школи, а тим усім, що її піддержують-складаємо наше щироукраїнське „Спасибі".

Управа Школи Українознавства в Міннеаполісі, Мінн.

ЗАХІДНЬО - НІМЕЦЬКИЙ УРЯД ВІРИТЬ, що в недовгому часі прийде до порозуміння з Совєтами щодо поправи відносин довкола Західнього Берліну. Міністер закордонних справ Вальтер Шеель запевнив, що в нарадах амбасадорів чотирьох великодержав у цій справі „зайшов значний поступ".

В ЯПОНІЇ ЙШЛИ в минулому тижні зливні дощі, що спричинили повені й пошкодили шляхи. Кількаденна дощева злива болюче вдарила по 13-тому Світовому пластунському Джемборі, що розтаборилось на узбіччі гори Фіджі, за 90 миль на захід від Токіо. 10 серпня відбулася церемонія закриття Джемборі.

Фестиваль молоді на оселі ім. О. Ольжича

В пообідніх годинах неділі, 18-го липня, на оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні, в приявності кількасотної публіки, відбувся „Фестиваль молоді", влаштований Окружною Управою ОДВУ та Братніх Організацій (УЗХ, МУН, „Зарево").

Ця оселя, положена в підгір'ю кам'яного вугілля Східної Пенсилвенії, зібрала чотири виступальні групи, що дали багату, але надто довгу програму.

Перша група, це була молодь із таборів Українського Золотого Хреста, що там саме і відбуваються. Вона попписувалась деклямаціями Л. Українки та народними танками, що їх, як і із Мек Аду, вивчив п. М. Бойчук, командант табору.

В Мек Аду парохом УКЦ є о. В. Левицький, що вивів на естраду молодь з другої, третьої, а то й четвертої ґенерацій. Вони співали пісні в супроводі акордеону та виконали п'ять народних танків.

Третя група—це з рамени 91-го Відділу СУА (чи централі СУА відомо про це?) тріо дівчат—Наді й Рені Цегельських та Олі Михайлів, в супроводі ґітари. Вони одержали рясні оплески, але над вимовою, таки власної мови, слід буде їм попрацювати. Слідувала деклямація маленької Марти Ґелетканич. Як соліст, в танку „Чумак" з особливим успіхом виступив молодий Борис Михайлів.

З коротким словом, в половині програми, виступив д-р лісництва, інж. М. Чаповський, секретар управи, що з рамени стейту керує заліснениям спустошених теренів через видобування вугілля.

Остання група—це хор УКЦ з Олифанту, під диригентурою проф. М. Мартинюка. В хорі—батьки і діти. Говорю із ними, деякі їдуть 15-20 миль на проби хору. Проф. Мартинюк, як виявляється, співав у хорі „Думка" Л. Туркевича, що мав свій осідок у Бреґенці.

В цьому хорі, є два солісти. Один, це Іван Тащук, дочка якого Дарка, акомпаніює. А друга—це небуденне явище—14-літня Марійка Петрончак. Автор допису на музиці не розуміється, тому за виїмком окреслення сильного, чистого голосу, не наважується нічого писати. Проте, сподіюся, що цю молоду дівчину запросять в найближчому сезоні до більших поселень Сходу. Я заговорив до неї по українському—вона цієї мови не розуміє, але її вимова у співі була бездоганною.

Заповідав і вів програмою, Т. Бак-Бойчук. Попереднього вечора, в суботу, табір влаштував ватру при водограю із змінними світлами, що їх, як зрештою і каплицю оселі, з великим вкладом праці влаштував п. Селешко.

Слід згадати, що Окружна Управа ОДВУ та Братніх Організацій влаштувала на цій же оселі однотижневий вишкільно - виховний курс для молоді, що мало або й взагалі не володіє українською мовою, з метою підховати провідників, що згуртують навколо себе пропадаючу українську молодь цих теренів. Цей курс, був початком рятування англомовної української молоді. Подібну акцію на терені Піттсбурґу перевів проф. інж. М. Корчинський, що зумів зорганізувати англомовних інженерів в секцію товариства УІА. Сподіємось, що цей курс був початком дальшої, ширше розгорненої праці для втримання нашої молоді у наших рямках.

В метрополіях, не усвідомляють собі важливости цього питання. А на периферіях наша молодь кане і пропадає. Як врятувати її для української справи? Там теж немає Пласту, СУМА, ОДВУ, нічого. Чи вишкільний курс ОДВУ буде розв'язкою—побачимо. Слід побажати їм успіху!

Ф. Лукіянович

ТРИЧЛЕННИЙ ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУД У БОФФАЛО, Н. Й., відкинув стейтовий закон про те, що для одержання суспільної допомоги, „велферу", треба жити в тому стейті щонайменше один рік. Суд визнав такий закон не конституційним. Наради суду в цій справі тривали тільки чотири хвилини.

АНДРЕЙ ГРОМИКО І ІНДІРА ГАНДІ

На світлині показані совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико, який прибув до столиці Індії Ню Делі для підписання совєтсько-індійського пакту приязни, і прем'єр Індії, Індіра Ганді. Совєти підтримують Індію в її конфлікті з Пакістаном, який користується підтримкою збоку Комуністичного Китаю.

У Москві відзначено фільм проти українських „буржуазних націоналістів"

(Закінчення зі стор. 1-ої)

му панувати, що й він сам розуміє..."

Його переслідує загін совєтських партизан під проводом його брата Петра...

Така в коротці фабула того фільму, який починається з епізодів, які відтворюють картину життя на Буковині ще за „боярської" Румунії. Сільський ярмарок, на якому люди нічого не купують, а тільки прагнуть продати: власні мозолясті руки, свою красу, щоб не вмерти з голоду. Тут і сини Дзвонара продаються в найми...

Є у фільмі сільське весілля, свято врожаю й інші картини із побуту буковинського села. Є, очевидно, й картина з „визволення" Буковини совєтською армією.

Кореспондент лондонської газети „Дейлі Телеґраф", що брав участь у згаданому фестивалі в Москві, у ч. газети з 3-го серпня ц. р. так характеризує фільм „Білий птах з чорною ознакою":

„Побачивши багато, але мало чого, що могло б подобатись на цьому московському фестивалі, який власне закінчується, приємно було побачити під самий кінець кілька нових совєтських фільмів, які можна подивляти, за виїмком може офіційно зголошеного до участі і вже наперед дуже реклямованого фільму: „Білий птах з чорною ознакою", створеного Юрієм Ільєнком. Немає в ньому пов'язаного оповідання, а тільки десяток персонажів, на яких треба дивитись у цьому повністю зоровому образі далекої селянської громади на Буковині. Живучи на румунській границі, вони гостро поділились на дві частини: нацистських і комуністичних партизан. Безперервний потік імпозантних, але без значення сцен: колод, спливаючих вниз в часі гірських злив, селянських танців і їх ох-як-же гарних народних строїв, танцьованих під музику охякже-дивних народних інструментів пригадує своєю сирістю, а навіть вульґарністю стиль вчасної Кінорами..."

Чому ж тоді фільм одержав золоту медалю?

Можна це, мабуть пояснити фактом, що головою жюрі був російський режисер Козінцев, відомий своєю постановкою „Гамлета", а в жюрі був також британський письменник Джеймс Олдридж. Мабуть було роблено „чемності".

Згаданий кореспондент „Дейлі Телеґраф" стверджує,що рівень фільмів був низький і вимогливе жюрі повинно б було взагалі не признавати першої нагороди. А так можемо сподіватись побачити тепер цей „м е д а леносний" фільм, спрямований проти українських „буржуазних націоналістів",також на Заході.

ЛЬВІВСЬКИЙ ТЕАТР У МОСКВІ

Львівський Театр опери і балету ім. Івана Франка прибув до Москви і перебуватиме там від 6 до 28 серпня. Він буде давати вистави, як писали „Известия" з 6-го серпня, „на сцені Кремлівського Палацу з'їздів". Львов'яни покажуть опери: „Пікова дама" Чайковського, „Ернані" Верді, „Наталку Полтавку" Лисенка, „Золотий обруч" Франка-Лятошинського, а також балети: „Есмеральда" Пуні, „Спартак" Хачатуряна, „Три мушкетери" Баснера, „Антоній і Клеопатра" Лазарева, а з українських — „Лілею" Данькевича.

БРАКУЄ ВЗУТТЯ І ОДЯГУ

Можна тепер, влітку, дістати сорочки із шерсти і нейлону, але годі знайти сорочок з полотна, таких необхідних у спеку. В листі з Києва, уривок якого був надрукований у московських „Ізвєстіях" з 18 липня, сказано, що „ніде не дістанеш капелюха із соломи. Україна завжди славилася широким солом'яним брилем. Чого ж вони зникли?" Київська преса в листах читачів подавала, що в серпні не можна купити парасольок, необхідних проти дощів і проти спеки. Про безладдя в торгівлі сказано в згаданих „Ізвєстіях": у Москві продали ровер „Україна", без запасних частин, без помпи, аптечки і ключів" — але гроші взяли повністю, ніби при тому ровері було все потрібне.

Чи Ви знаєте той куток?!

Чи усім відомо, що недалечко закуреного, гамірного Ню Йорку існує чарівний куточок серед левад та розлогого парку, повного квітів і рідкісних видів дерев? Особливо Вас хвилює ця краса тоді, коли вам пощастить приїхати туди в соняшний, погідний день.

Золоті проміння сонця пестять верховіття дерев та захований в сутінку невеличкий, стилевий палац. В цьому будинку міститься український католицький чоловічий монастир, настоятелем якого є молодий, високої культури і надзвичайно гостинний отець ігумен Олександер Гавкалюк, ЧСВВ. В невеличкій церкві рано та ввечері відправляються Служби Божі і кожний відвідувач має можливість помолитись у затишній церковці, оздобленій різьбою по дереві.

Багато дечого можна оглянути у цьому маленькому домі Божому, а навіть погостять вас українськими стравами. Стіни оздоблені творами українських мистців. Вишивані скатерки, рушники, серветки і кераміка доповнюють оздобу кімнат.

Від монастиря до самого побережжя моря ведуть алеї, прогалини чи доріжки, якими ви попадаєте на затишну пляжу. Там ви зможете провести цілий день зі своєю родиною. Ворота монастиря гостинно відкриті для всіх, хто бажає відвідати це освячене українське місце та відпочити від щоденних життєвих турбот. Відвідавши монастир, ми не можемо не поділитись з читачем радістю, втіхою та надзвичайнил враженням, яке ми винесли з гостинного прийняття.

Доїзд до цього монастиря нескладний: потягом або автом. Монастир розташований у місті Гленков на Лонґ Айленді (зупинка — Ґлен Стрит), телефон—516 671-0545. Рекомендуємо кожному відвідати цей монастир.

Ольга Ленська
та родина Шумовських

ПІДОЗРІЛА ВОДА

Московська „Комсомольская Правда" з 6 серпня розповіла, як у Харкові почали продукувати питтєву воду в пляшках, „Харківська ч. 2", називаючи її лічничою та мінеральною. Воду беруть із джерела біля місцевости Тюрина Дача, наливають її у пляшки і дуже вигідно продають населенню, але насправді ніяка медична комісія не перевіряла її якостей. Коли ж перевірила, то виявилось, що кількість нітратів у воді „Харківська ч. 2" в три рази більша, ніж це допускається", іншими словами — та вода напівотруйна.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 13-го СЕРПНЯ 1971 р.

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 371 Відд. о год. 7:30 в залі УНДому в Ірвінґтоні. Проситься прибути на збори і вирівняти вкладки. — Стефанія Стеців, гол., Леся Назарук, кас., Ю. Баранюк, секретар.

СУБОТА, 14-го СЕРПНЯ 1971 р.

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ, 182-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в залі Укр. Правосл. Церкви, 635-655 Broad St. — Управа.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя 270 Відд. о год. 7 веч. в УНДомі. На порядку: збирання вкладок, звіти фін. секр., кас., контр. комісії, видача дивідендових чеків. Проситься закупити білети на День УНСоюзу що відбудеться в неділю, 29 серпня ц. р. на Укр. Селі, Бавнд Брук, Н. Дж. Ціна білету — 1 дол. — А. Шаран, предс., С. Островський, фін. секр., В. Бушковський, рек. секр.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая 175 Відділ о год. 7-ій веч. в УНДомі при вул. Мартін. Проситься чл. прибути. — Управа.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Збори Б-ва св. Володимира 130 Відд. о год. 8-ій веч. вприміщенні Укр. Кат. Ветеранів, 33 Схід 7-ма вул. Проситься чл. прибути. — О. Стешин, секр.

НЕДІЛЯ, 15-го СЕРПНЯ 1971 р.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Збори Т-ва Подільська Січ 8 Відд. о год. 2-ій по пол. в церковній залі. Перенесені з 22 серпня з причини прогульки на Союзівку. — В. Мандзій, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ о год. 1:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі. Контр. Ком. здасть звіт за 3 місяці діяльности Відділу. — П. Дзюба, гол., М. Лиляк, кас., В. Попович, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6603. Погана вістка про втечу Леолі

Це пане, Уді! Ти наказав йому вкрасти доньку вождя Матабузі.

Де вона, Уді?

Прости нам, пане! Ми схопили її для тебе... зв'язали для забезпеки. Але під час ночі — вона зникла!

Ти спав Уді? Під час служби?

Ми так зв'язали її шнурами, що вона не могла сягнути по ніяку зброю, ані ножа, пане! Але, коли ми прокинулись, її шнурі були перерізані!

Кузу, забери від нього кріса!